

grīdēs dabūt labu svecību, buhš jaudēš wairak ašbolina un žitas saules saibaribai. Soplopība, fenišči svecība produkija un zuhtu barošana buhtu tee laulšaimneezības fori, ar kareem Ufenešči, pee sawdūm semajām labības zenam tiftu dr hšaki uš preešči, bet tad teem buhtu wairak jameenojās, sami raschojumi jaišsuhā uš galwas pilsehtam, jo pašā Ufā malfā par gatu un svecību pahral semās zenās. Weenosčanās, kopīga weikala ušahšchana, ta pee Latweescheem pahral grūhta leeta — pa daki si-noms ori truhst woadsiņas sinaschanas un usnemšchanaš gara.

So swarīgā jautajums jaunem eesahzeem ir semes zena un pirtschanas nofozījumi. Agrate Ufā apmetušees Latweeschi pirtušči semi par 24—30 rbf. defetinu, pee lam semneeku banka dewa 20 rbf.; to žitu waj nu famalfaja flaidrā naudā waj ari palita ihpašchneekam paradā. No swara nu tas, la sčee pirmee eepirzeji preešči 10 un pat wihl 6—7 gadeem pirta semi ar wefelu, nenopostitu mešču, tā tā teem neween peetika buhšwofu pašču ehtam, bet tee wareja wehl lubas un lotus (fenišči ofofus) pahrdot. Dašči no sčeeem pirmeeem eepirzejem, kas pratuschi kaupigi rihlotees ar mešču, tagad ir ihsti preežigi un meera ar sawu likteni, sawu semi tee pa pusei, dašči pat pilnigi ismalšajuschi, bet par atilušcho mešču (lubam un buhšwofeem) ween teem tagad loku tirgotaji dodot wairak, nekā tee pawisam par sawu semi samalfajuschi. Žitadi jau ir teem no pirmajeem eenažzeem, kas waj nu aif truhstuma waj ari nepraschanas sawu mešču tuhliht sahtušči postiti, pahrdewušči ofofus un lubas par smeekla zenu (daudsi pahrdewušči seelus ofofus par pusrubli gabolā!) — teem jau eet grūhtali ar ismalšu, ja naw bijis pašcheem sawa ihpašcha lapitala. Bet par wišeeem grūhtali eet teem, kas litai gadus 3—4 atpatot pirtušči par 30 un pag. gadā pat par 35 rbf. defetinu semes ar ispostitu mešču, — tahdu, kur isžirsti wiš buhšwofu un leepas, tā tā ne lahga mallās wairs naw dabunams. Tomehr, ihsti tuhpiigi strahdajot ir sčee warbuht wehl tiks žauri, bet žitadi jau ir tahdeem, kas wehl turpmał gribetu togabejo Ufās Latweesču nometnu tumumā pirtk semi. Peelee semes ihpašchneeti, tā Saizems un Sawarigā, kas pašči gadus 20—25 atpatot pirtušči semi no Woschkeereem par 30—50 lap. defetinu, turpmał to nedomā pahrdot sem 40 un pat 45—50 rbf. defetinu ar ispostitu mešču, tā tā jaunam eenažzeem ari buhšwofu jopirt. Pirmos trišs gabus gan ihpašchneeki dod semi par brihnu, lai jaunš eesahzees daudsi mas dabutu mešča eedšiwotees, pehž tad nu wehl taiša galigus pirtschanas kontraktus, pee lam sinams no semneeku bantās aifnemas nauđu. Semneeku banka aifdod nauđu lihš 500 rbf. uš gimenes (tomehr pee tam ne wairak par 20 rbf. uš def.) pret 5 1/2% intrušču un 2% deldešchanas, kopā 7 1/2%, tā tā pirzejam, kas aifnemšees uš 25 defetinam 500 rbf.,

jomalfā ilgabus bantoi 37 1/2 rbf.; 34 gaddš, tad bantās paradš ir deldeš. Ja nu pirzejam atilušcho semes zenu pašcham ir to peemalšot, waj ari atližis til kahdi 4—5 r. no defetinas, tad sinams tam nenahšees pahral grūhtu mofkat bantoi prozenties un deldeš atilušcho paradu. Pawisam žita leeta turpretim, ja kas pirziš semi par 40 lihš 45 rbf. defetinu un polziš bes bantās paradā ari ihpašchneekam 20—25 rbf. no defetinas paradā, tahds, ja tas no mešča nefa newar eenemt, tapehž la pirziš ispostitu mešču, drošči ween pee Ufās semajām labības zenam nekād nespehš sawu paradu semes ihpašchneekam un bantoi nomalšat — tahdom aifgahjejam buhtu labati Baltižā dšihrot par pušgraudneeku nekā Ufā par gruntneeku. Apanašču muišchās, kurp, tā jadomā, no teem Latweescheem, kas turpmał apmetušees Ufā, došees leelalā daka, gan nofozījumi dašchā finā labati — tā peem. tur semi dod uš 4 brihngadeem, pehž lam jamalfā 1 1/2 r. no defetinas gadā rentes, tas buhtu taišni tildawdi, žil uš priwat-semes istaiša bantās prozenties ar deldešchanas jumū kopā. Žil pehž 6 gadeem nu gan sčhi rente par 1/2 rbf. no defetinas paaugstinajas, bet tad sinams ari buhš eetaifsti pašchali lauki. Mešča deriga buhšwofeem ari tur naw, bet tikoi malšai derigi behrši, pehž pahrwaldneeka Unterbergera lga awakša; to teesu eesahzeji dabūs aifnemees nauđu buhšwofeem un eetaifsei, lihš 200 rbf. no gimenes, kas sinams wehlat pamašitini jabelde. Sčhis apanašču muišchās nu gan 60—70 weršes no dšelsžeta, kapehž faifšme pa Ufās klitajem zeeem no tureenes grūhtala, nekā no tagadejam Latweesču nometnem, kas litai 10—13, un wistahfalās 25—35 weršes atšiatu no dšelsžeta.

Wišpahri aifgahjeem loti grūhti dot kahdu padomu. Tee daudšreies is aprakštem islasā til to, kas teem patihkams un powisom ne-eewehro žitas, kounās pufes; no-gahšuschi sinamā weeta nu tee sčehlojas un brihnas, to luhl par tahdām waj tahdām nepatihkamām leetam taišču tee pawisam nesinajuschi, la tee esot no weegłprohtigeem eestahšitajem peekrahpi. Aifgahjeji, un jo fenišči Latweeschi, jau tuhliht gatawi, tihlihdš teem sčewšchā weeta kas nepatihl, wainu uštrant žiteem, mellet tā fakot grehtu awenu. Žil beehči pat radi weens otram aif nepahrimet kapehž esot sčhos aifwihšuschi uš to apgabalu, kur taišču ne-esot nekahda dšihwe. Ja, kas weenam pawihl un labš, tas otram sifstis un dara reebjumū. Pee leelalās dalas žilmetu pawisam newar noteif, waj teem kahda weeta pawis waj ne — ir žilweti, kas pa puzawiligi ļaukeem, ar palnam, oranscheem, milšču miriem gšimoteem tropu dahrseem staigajot sin sažit, la sčeeem tas wiš nesčehšigi reebjot — labal wehletos redset dšimtenes preešes un paegles!

Galwenā leeta, kapehž koudis isžeto ir to, la tee wehlas tikt pee semes ihpašchuma, eemantot lehtu derigu semi, tahdu tee dšimtenē newar atrast. Waj ir to, kas pee tam

apdomā, la semes lehtums pa laitam sakarā ar semfopi-bas raschojumu lehtumu un la lehtas semes eegubšchanai tikai tas labums, la peem. kalpiniš waj graudneekš teel pawis saws lungs, nestahw sem otra usraudšības un ta ir leeta, kuru loti zeena, pat ja tadeht buhtu waj grūhtali jastrahdā nekā agrā. Ja mehš peenemam, la Baltižā labā semē puse no rasčas wehritības ifees par atmalšu strahd-neekteem un otra puse paliks tā pelna ihpašchneekam, tad isnahl, la ja peem. gribetu Ufās semē semfopis par sawu darbu wehlinat tiktot leelu pelnu tā Baltižā, — la tad tam buhtu seme par brihnu jadabun, jo tur labības zenas gawdrihš uš puš semalās un tapehž atlihdšina gawdrihš waj weenigi darbu, bet neatmet pelnu ihpašchneekam. Rūhpneezības raschojumu un material-priešču, tā drehbju, dšelsš, žufura u. ž. ženas turpre-ti žaurmehrā nebuht naw semalās tā Baltižā. Drusku starpības nu warbuht isnahlu žaur to, la Ufā, seme lihš-šigi kopta dos drusku leelaku rasču nekā wideji laba Baltižas seme, bet kotrā finā tad semes ženai wajadsetu buht wišmas 3 reises semakai nekā Baltižā. Otra swariga leeta aifgahjeju jautajumā ir klimats: semes apgabalam, uš kurū aifset nedrihtit buht wehšaks un neidewigaks klimats nekā tai weetai, no kuras aifgahjeji nahšuschi — otradi gan ir eetežamati: došees uš apgabaleem, kur meh-rensaks un siflaks klimats. Wišu kopā janemot Ufās apga-bals nebuht neder Latweescheem.

Ja pawisom norahda uš weetam Kreewišā, kur Latwee-šču aifgahjeem, kas nu weenreis par waru negrib palikt dšimtenē derigati apmetees, lab tahdas weetas warbuht buhtu Seemeta Kaulašijā, peem. tā sawkražā Melnās juhras apgabala, kur walbiba sčogad grib list 250,000 defetinas eemehrit aifgahjeem is Widus guber-nam. Tur semfopības raschojumu zenam jabuht tam pa-šcham tā Baltižā, tapehž la sčhis apgabals juhrmalā, kli-mats tur par lahdeem gradeem siflaks, ari seme žaur-mehrā laboka tā Baltižā. Bet ja uš sčhim weetam domā, tad zeeschi jaeewehro: 1) la nedrihtit turpu došees pirmš naw uš žaur gubernas walbi domenu ministrijai eefneegtu luhgunu dabuta atbilde, la seme dabujama, 2) la jafin ismekleetes derigi apgabali, semes un klimata finā. Proti sčhis apgabals wispahrim wairak katnains, mešcheem apaudšis, kapehž semfopibai tur masalās sešas nekā lop-popibai; otrahrt nedrihtit apmetees pašchā juhrmalā waj purwu tumumā, jo tahdās weetas pofas nitkee Kaula-šijas drubšči, kureš ir ar čhinina palihgu naw weegli pahr-waret. Žgounu aifgahjeji Sčontas sčhidšā, Sčuchu-Rales tumumā preeehram pawisam newairojas, bet pawisam ismirst, lai gan tee dšihmo loti pahrtušči. Drubšči tur til stipri, la miršiba dašchds gaddš par puš leelata nekā dšimšchana. Drusku tahtatu no juhrmalas, weršes 20—30 tureenes katnajs, kas jau pazetas wišmas 400—500 metri (1300—1600 pehdas) par juhru, ir aif-

stahw no mihtstajām fmišču un katkalmena kahr-tam, žitās semes turpreti telošchais uhdens neaprehtinajami ilgds laifmeids isgraušis ari zeetajds granita un porfira atmeids dšilas un platas ceļejas. Tur tur upest tel žaur lihšdšenuweem, sčhis semes jeb almenu kahršas ir pa leelaki daki neitruzetas, t. i. tās isplatas lihšfeni, horizontali weena pahr otru. Turpreti ja sekojami upei lihš kalnajam, is kuwa ta isfel, tad eewehrojām, la sčhi kahršiba un weenabiba arween wairak juhd. Kalnajs pašchds wairs neotrodām ne jausmas no sčhis kahršības. Tā Alpu kalnu augstakās galotnes pašahw no wis weza-keem atmeem, granita, gneiša, porfira, kurei lihšdenās, neitruzetās semes kahršās neparahdas semes wiršū, bet atrodas nefasneesamds semes dšitumds, sem žitam, jaunolām semes kahršam. Tahkat turpat eewehrojām, la jaunolās almenu kahršas atrodas starp un apafsch weza-lām; weetom horizontalās semes kahršas falozitas gan wišnu meidā, gan ari pawisam falauštas, pee lam weenā pufē luhšumam pazetas augļa stahwklinsču žena. Peemeh-ram lai apstaitam wareno Andu kalnaju kēhdi Deenwidus Amerikā: pamasam ta pazetas is nepahrredsameem Bra-silijas lihšdšenuweem un fasneedš klufās juhras peekraše milšigu augstumu. Stahwas, tuhštoscheem pehdū augstās klinsču ženas pazetas tā Seemel-ā Deenwidus Ameri-kas walara peekraše; juhra wifur gar sčho peekraši loti dšilo, kas peerabda ta stahwās klinsču ženas nolaišchās sem uhdēna. Wišs tas norahda, la sčhe reis semes kahr-tās isžehļusē leeliska plaiša.

Peelakā daka kēhdu kalnaju, tā to pee Andeem redšam, pamasam pazetas is lihšdšenuweem un fasneegušči wisleelato augstumu, nobeidšas ar stahwām augstām kliniim, tas ir ar plaišu, kuras otra puse daudš semala un aplahša waj nu uhdēni jeb ari jaunolām augstajām semes kahršam. Peh-dejam gabijeenam labu peemehru atrodām pee Alpu kal-neem, kurei seemēds pamasam pazetas is Wahžijas klaju-neem un deenwidšs stahwu nolriht Po upest auglgojā un bagatā lihšdšenuweem. Sčhinis lihšdšenuweem beehči ween at-gabas semes triušchanas; bes tam ari jau sen eewehrots, la sčho lihšdšenuweem tumumā, tas ir apgabalds, kur at-gabas sem 3 triušchanas, atrodas ari weenumehr uguns wehneju kalni. Wišs tas rahdit norahda, la starp sčeeem

trium dabas parahdijumeem, starp kalnu raschanas, wulka-nišmu un semes triušchamu, wojaga pašahwet tumam sakaram. Sčho sakaru nu jaunlaku dabas pehtitaji is-flaidro tā:

Seme, tā wiš žiti debesš-kermeni, reis bijuse uguni-ga humba. Pemasam ta sahtuse isharot sawu sifumū aif-stajā pasaulē telpā, pee tam sawiltdamds tā katris at-dšeeštoišs kermens. Ari tagad ta wehl aifween otdšeesi. Pee tam eesčhejais, kahršais un warbuht wehl sčhidrašs ledols sawellās; ahre-ja, jau aifdšifuse un sazeetejuse ga-ro sa turpreti wairs nespehž til ahtri sawiltees un tā starp abām dšam isžetas tufšchās telpas, tufšchumi. Wiršejās semes kahršas, kas tā wehwe šeeļas pahr sčeeem tufšču-meem, pašchās žaur sawu smagumu saht falozitees. Sčhee dašchadee falozijumi un luhšumi mums parahdas tā kēhdu kalnaji, kamehr pa plaišam semes eesčhejās, sčhidrās weelas speesčas laukā, radidamas ugunswehneju kalnūs. Wišas sčhis pahrmains sinams noteel loti lehnām, ne-aprehtinajamds laifmeids un til reišam, tad sčhi semes garofās luhšchana ir wišai stipra, mehš to sajuhtam tā semes triušchonu.

Weidšot wehl atleel tā sawktee kopu kalnaji (Massen-gebirge), kurei wiršsemes naw til isplaiti, tā kēhdu kal-naji. Pirmais, ko pee sčeeem kalnajeem eewehrojām ir, la tee pašahw is gawdrihš neitruzetām semes kahršam. Wimu isželschānās ir loti weentahršchā; ari sčheit semes garofā isžehšchās plaišas, bet pee tam semes kahršas naw wis falozitas, bet dašči gabali gluschi weentahršchi eeluhšuschi. Stahwot palitušchās dalas sauzam par kopu kalnajeem. Eiropā pee sčahdeem kalnajeem peeder Schwarz-walka un Vogesu kalni Wahžijā, kas ograł stahwejušči sakarā, bet togad sčkriti žaur plaišču eesēju, kura tel Rein-upe.

Tā tad redšejām žil weentahršchi un wispahri semi wal-doschi ir tee spehči, kas muhšu planeta wiršpufē padari-juschi til neweenadu un pahrmainam bagatu. Bet nesa-lidšinajami sawads un wehl raibaks buhtu sčhis isflakš, ja sčeeem kalnūs un eeselas radoscheem spehleen nestrā-hdatu preti žiti, lihšdšinajoschi spehči. Semes eesčhejeem iswehkeem strahdā preti ahre-ja, uhdēna un wehja darbiba. Telošchais uhdens sahraušchis klintis, islaušē luhštoschās se-

mes dalas un aifnes un nogulda juhras dibenā wifu, lo-tas sawā žekā usnehmis. Ko aukstuma un sifluma mai-nas nodrupina no kalnu galotnem, to wehji un wehtras aifnes eeselās un klajumds, pahwehšdami tahdi nereti auglīgus apgabalus par tufšnešcheem. Žaur sčohdu wehja darbibu žehluschees daudš tufšnešči, tā peemehram leelais Gobi tufšnešs Widus Ašijā. Žo augstak kahds semes gabals pazetas pahr sawu apšahrim, jo wairak sčhis apgabals pree-jeams sahraušchai un lihšdšinajoschai uhdēna un wehja darbiba. Tagad ari weegli saprotams, kadeht dašchds pilnigi lihšdšends apga-balds semes kahršas nebuht naw horizontalas, bet dašch-daschabi falozitas un falauštas; ahre-ja lihšdšinajoschā dar-biba te pahwarejuse eesčhejo, kalnūs radoscho. Bes uhdēna un wehja darbības ari muhšu tagadejee kēhdu kal-naji buhtu nesalihšdšinajami augstaki, tā tos tagad redšam.

Kas pirmo reis redš kahdu augstu kalnaju, to pahr-šeidš leeliskais stais un tam leelas, la sčhe kalnu milšči, kas weedšas pahri padebescheem, padara semes wiršu wišai neweenadu un nelihšdšenu. Bet žil loti tas maldas, to peerahda telošchais salihšdšinajums. Wišaugstakais kalns semes wiršū. Gaurisankars (Ašijā) pazetas pahri par 8800 metru (apm. 30,000 p. jeb 8 1/2 weršis) pahr uhdens spa-guli un wis dšikalā lihšdšim ismehritā weeta juhrā, Ja-panas rihša pufē fasneedš ap 8400 m. (apm. 8 weršis). Pehž isdeenišcheem jehdšeneem tas isleelas loti daudš, bet žil neezigi israhdas sčhe 17,239 metri jeb 16 1/2 wer-šis, ja tos salihšdšinajam ar semes lodes žaurmehrū. Se-mes žaurmehrs ir apm. 11,000 weršis, no kuzām 16 isstaiša til 700 daku; tā tad pehž dašču pehtitoju mehri-jumeem nelihšdšenuweem semes wiršū samehrā ar semes lee-lumu naw pat ne til eewehrojami tā grumbuti uš žitrona misas. Sčhis salihšdšinajums gaischi peerahda, la pahr-mainas un satrijinaschanas semes zeetajā garofā, kas muhšu aprobeschoteem prahteem israhdas til leeliskās, noteel weenigi semes wiršejās kahršās, kuru beesums pa-suhd pret semes žaurmehrū. Te atkal peerahdijumš, žil loti žilweks war malditees pakaudamees weenigi uš saweem prahteem un newendams par žekā wadoni prahtu un sifibās.

gahjufcheem Latweefcheem buhtu derigs un peemeh-
rois klimats; widejs Altums tur 8-10° Zestija-
(Wladikawtasas pilsetā 740 metru [apm. 2300
pehdu] augstumā widejs Altums 8½° Zest., Rīgā
6° Z.). Ari ūfā jauni eenažjeji pirds gads
zeefch daudf no drudfcha. daschus pat 10 gadus fadh-
wojuschus ūfā drudfch neatstahj, kurfch nu tomehr nam
ne tuwu til nitnis tā Kaulafijas drudfch. Kubanas ūfā-
jumā Seemefā-Kaulafija turpretim, kur jau tā finams pa-
stahw daschās Latweefchu kolonijas, jauneem eefahjeem
naw to domat apmetees, jo tur seme malā 100 un
wairal rubtu defetina. Aifgahjeem tilai der lehta (krona)
seme, lahdu tee atrastu peem. Melnās juhras kaltaju ap-
gabala; bes tam Kubanas, Zeiflas u. z. apgabali zeefch
deefgan ftipri no drudfcha, kas pee jauneem aifgahjeem
ifzeltu ftipru mirftibu.

Wispahci katram, kas grib dšinteni atstahj
til war dot padomu, wehl reifi labi pahrbaudit
fawu nodomu un pahrdomat waj naw labal pa-
list mahjās. Ifleetu uhdeni newar fawmelt —
reif fweifchumā aifgahjis un ifteh rejees wairš ne-
war tilt weegli atpakal dšinteni. Kam laba
griba un fpehja nopeetni puhtetes un ftir ahdai,
tas jau nu ar fweifchumā boja ne ees — bet
taifni tahdam ari dšinteni pa laifam nebuhs
til gruhiti, la pawifam nespehtu dšiwot. Lat-
weefchi iftaiftri un bes lahda zeeta mehtā dod a-
mees fweifchumā newar zeret ir materialā finā
daudf to panahjt — leelakeem pulkeem kopā efot,
kam daudf maf nau das, war katreif labaki eerih-
kotees, lehti eepirkt semi u. t. t. — bet Latwee-
fchus pee weenprahhtibis fadabut jau gandrihs
ne eefpehjamā teeta. Ir finams wehl deefgan wee-
tas pafaulē, kur prahhtigi rihfojotees muhsu aifgahjeji
fpehtu labi eedfihwotees — bet Latweefcheem alafch eedfih-
wotais ftifantifms un nefatiziba nelauj labafās weetas if-
raudfitees — Latweefchu redfes aploks fchal finā pahrat
fchawš — tapeh; wislabakais padoms katrā finā
muhsu aifgahjeem palikt mahjā. Ari dšinteni
wehl waretu semkopibu pahrlabojot, dšiwot wai-
ral zilweku, par wisam leetam dšinteni, ja ari
materialā finā gruhiti klahjas naw jabaidas no tah-
das gorigas pagrimfchanas tā daudfslahrt fwe-
fchumā. D.

No eefifchjemes.

a) Waldibas leetas.

Waldofchais fenats nolehmis, la eeredni tam-
deht ween, la pret teem eefneegta kriminal-
fuhdšiba wehl naw atlafifchami no amata, ja tee
pafchi neatluhdšas. Winu preefchneeki tilai war wi-
nus libds ifmekleifchanas brigam atstahdinat no amata.

Cefchleetu ministrija demufe gubernatoreem tee-
fibu aifant primatperfonam, dšelfszetu waldem un atziju
beedribam ifdarit jaunu nodomatu dšelfszeta liniju mehri-
fchanu. Behz nodomatu dšelfszeta ftigu ifmehtifchanas
luhgumi par dšelfszeta buhwi eefneedfami zetu ministrijai.

Tautas apgaismofchanas ministris fahinā ar
eefchleetu ministri nolehmis, la Pleflawas realkoflā lute-
ranu tizibas mahziba pafneedfama kreemu waloda, tapeh;
la ftoleni, kuri pa leelakai dafai Latweefchi peeteekofchi
neprotot Wahju walodu. (W. W.)

Ministru Komiteja, tā „Rig. Tagebl.“ ftino, noleh-
muse, la tautas ftolu ftolotajas, kas 10 gadus tā tahdas
aifnigi darbojuschās, uf ftolu preefchneezibas preefchfi-
tumu apbalwojamās ar fudraba medatu.

Baltijas gubernās daschās luteranu laul. ftolās
nolemts dibinat bibliotekas, kuram noluhkam par labu
nospreests seedot ap 2000 rbl.

Jaunos pafes likumus eewedifchat wifā Kreewijā,
ifnemot Donas Kafatu semi un Wiflas gubernas (Poliju).
(R. Tgb.)

Widfemes gubernas waldes padomneeks Reje-
lows peh; nodfihwoteem deenefita gadreem paugftinaats par
walftspadomneeku. (W. G. A.)

Widfemes wispahrejās aifgahdneezibas jaunā-
kais ahrfšis Leons Darafchewifchš uf pafcha luhgumu
atlafifš no amata. (W. G. A.)

Kurfemes gubernas waldes ahrftu nodafas ahr-
fchitata formazents Zwans Helmfings uf pafcha luhgumu
atlafifš no amata. (R. G. A.)

Rigas pasta kantora VI. fchifras eerednis Zem-
gemijs Michailows un Jelgawas pasta kantora eerednis
Pawils Lapins pahrzelti weens otra weeta. (R. G. A.)

Baltijas domenu waldes wejakais topografe
Goriflons peh; nolalpota deenafsta laika paaugftinaats
par pilsgalma padomneeku.

Par Limbafchu nodoftu pahrwaldes lojekteem ap-
ftiprinati Morizs Efs un tirgotajs Eduards Kaupifch.

Tukuma pilsetas ftolas ftolotaja palihga weetas if-
pilditajs Freide ezelts par Jaun-Swirklaukas 2. kl. mini-
strijas ftolas preefchneeku.

Palangas progimnazijas infpektors Serfowš ezelts
par Jurjewas ftolotaju feminara direktoru.

Grihwas-Sengala pasta un telegrafa kantora VI.
fchifras eerednis Stefans Potapowifchš pahrzeltš par V.
fchifras eeredni uf Dwinfku un Potapowifcha lih dšifchneejā
weeta Grihwas-Sengala pasta un telegrafa kantori ezelts
Drifas telegr. kantora preefchneeta palihgs Zwans Mo-
fchals.

Dubultu polijimeiftars von Rieters ezejhtis par
apgabala ufrageem: Alekfandru Petromu — Dubults
un Jelabu Suifo — Majoršs.

b) Baltijas notikumi.

No Weetalwas. 15. febr. no pulfti 9-12 nakti,
bija redjama sawada dabas parahdiba. Pee apwahrfchna,
seemeeta pufē parahdijās bahšs gahfchumš, kurfch eegare-
nistki ifsteepās leelā tohtumā pret deenwideem. Behz tam
drihs fchāi gahfchumā parahdijās diwi tumfchas krahfšas
fruktweidigi laufumi. Weens no fcheem laufumeem weh-
laf parahdijās farkanā krahfā. Ap pulfti 12. pušnakti
ifchis ehmotais dabas parahdijums azumirktli pajuda. —
Februara mehnefš gan no fahfuma bija aulfis, bet tagad
pa deenai ir atkal deefgan firts, la fneega wairš nejit
nam. Pat pirmee „rawafara wehtnefchi“ zihruki un mel-
nee ftrafdi jau marta fahfuma pee mums redseti. Agres
pawafars mums buhtu tori wajadfšs, jo zitadi nefin, tā
warefmu sawus lopus ifmitinat, lihds kamehr fahle fahls
augt. Dascham labam baribas tā peetruhfjis, la pat lopi
jau japahrdod. — Ar noscheloifchanu jafino, la Weetal-
weefchi, lai gan tee peeder pee ifglifhtotakeem Latweefcheem,
tomehr wehl deefgan mafā ftaitā lafa laiftrafktus. No
120 faimneefteem pafchawofchā pagafitā fchogad peenahf
felofchee laiftrafkti: 15 efs. „Mahjās Beefa,” 12 efs.
„Balt. Wefin,” 11 efs. „Balfs,” 5 efs. „Auftruma,” 2
efs. „Deenas Wasas,” 2 efs. „Latweefchu Wifes,” 1 efs.
„Ражский Востанок,” 1 efs. „Нава” un kahds efsen-
plars Wahju laiftrafkti. Vesetmalas-Weet alveete.

Red. peef.: Laiftrafktu ftaitš fanehā ar daudf ziteem pa-
gafiteem deefgan leelš. Redfams, la Weetalweefchi ari
laiftrafktu laififchanas finā stahw uf augftata palahpeena
nefā daudf ziti pagafiti. Tomehr newar leegt, la ir Wee-
talweefchi wehl newaretu wairal laft laiftrafktus. Laif-
trafkti jau nedrihsftetu truhli neweenā fehtinā. Bet no
tam mehš wehl deemfchehl efam wifai tahfu. Bere ftim,
la ataufis drihs laiki, kad ari muhsu tehwiā wairš ne-
buhs neweenas mahjas, kur nelafitu pa lahdam laif-
trafktam.

No Litenes. Deenu no deenas jo ftatati atffan
fchejeenes semkopju fchehlabas par plahnajeem gadeem;
truhlums fajuhtams femifchli femitureem, un drihs weenu,
drihs otu peemelle eenihtais weefš — „nabadsiba”, lai
to pawaditu un palafitu ar fpeekiti plafchajā pafaulē.
Litenes pagafis, attihhibas un turibas finā newar wis
ftahtees blafus ziteem Wifd., maleenes pagafiteem. Daudfi
gribedami no fchejeenes gruhumeem jit nejit aifwabina-
tees, taifšas dotees uf Cefch-Kreewijas gubernam. Lai
gan ar afaram no dšintenes buhs jafchifras, tomehr kat-
rihs grib tilt ahrā no apspeedofchā ftahwolka un fwe-
fchumā laimi atraft! Schis weentaligais Wifdewes ma-
leenes ftuhrits, bija lihds fchim brihscham pafargats no
garnadscheem, tomehr pehdeja laika fahf parahditees mi-
netee naktis waroni, ihpafchi nodarbobamees un ifmedami
fawus tihklus tad, kad peekufufchee atspirdfina pirmā
meegā fawus lojektus. — Litenes Djeedafchanas beedriba
tagad tā tā nogurufi, ftai gadama sawām zitām mahfam
lihds, gorajā un pee tam gruhitajā fadhimes zihninu zētā!
Minetā Djeedafchanas beedriba ilgatu laiku naw ifrihto-
jufi nekahdu ifrihtojumu, tadeht mums lihds ar „Aufekli”
jadseed behdigu firdi:

„Aplufufi dieelmu leja,
Schehli waidā Daugawa!”
Lidzcensis.

Rigas I. eejirkna femneeku wirtteefas fehde
no 15. marta fch. g. pahrzelta uf Berges muifchu, Ahda-
fchu draudfē.

Baltijas gubernās eerihfofchot trihs jaunās pa-
reiftizigo draudfes.

Jurjewas uniwersitates ahrlahrtigais profefors
Jelabs Dfe ezelts uf 4 gadeem par Jurjewas augftkolas
wehturiflās-filologiflās fakultates delanu.

Jurjewas uniwersitates lahtrtigais profefors Dr.
Richards Thoma uf pafcha luhgumu atlafifš no amata.

Jurjewas uniwersitate 10. martā Pauls Dreite
eeguwis medijinas (ahrftneezibas) doktora gradu.

No Leelwahrdes. Leelwahrdeschi jaurnehrā ir
tejamu semkopji. Dasch labš gruntneeks leelakas
sumas ifhod pirdams mahfkligus mehflus. Semalūs weetas
teel nereti ifgrahwotas un pabaritas par auglgu semi.
Jo teizama ihpafchiba Leelwahrdescheem ir tā, la tee jo
zentigi strahdā sawas mahjas labodomi; ihpafchi pehde-
jds laifds tee zet jo ftaltas dšihwojomas ehlas un labas
muhra kuhris. Ari attihstibas finā Leelwahrdeschi eet
zenfigi uf preefchu. Laiftrafktus fche lafa ihfti daudf,
jo naw gandrihs neweenas mahjas, kurā nebuhtu kahds

laiftrafktis. Muhsu Labbar. beedriba sem draudfes ftolo-
taja Neulanda Iga wadibas, kreetni rihfojas par fwehtibu
Leelwahrdescheem. Schejeeneefchus peemelle daschadas
ftinitbas, kurām par laupifumu kreht wiswairal maf behtni.
J. L.

No Leel-Sefawas. Agral pee mums pafchaweja
muftas toris, tas pats, par kuru „C. Igs” „Mahjās
Weefa 6. num. deefgan behdigi iffakās. Taifnibš, la tas
lihds fchim bija eefnaudees, bet tagad mums zeribas to
redset ufuroftamees, jo jit finams, teel mehginats agrafos
muftus kopā dabut; ari jau reis tlla mehginajums nou-
rete, uf kuru gan wif bijufchee mufti nebija eeredufchees,
bet gan leelakā bafa. Ifpalifufchajemu laifam bija aif-
bifdinami eemefli, jo no nepeedalifchanas waj laifefchanas
newar buht ir domu. Zerams, la nahlamu reis (anahls
wif. — Zitadi, mehš Sefawneeki, meera laudis, jo ne
mums teatra ifrahfchu, ne jautajumu ifftaidrofchanas wa-
karu ne jita la teizama. Kas te wainigs? Man domat,
la truhfti wadona un darba fahjeja, jo tee, kas buhtu
preefch tam fpehjiigi mehds, no fameem plezeem atbifdibu
gruhšdami, til ween nopufhtees: „eh, lo tur ar teem Se-
fawneekteem ifdarit?!” Es domaju, la papreefchu gan
beretu mehginat un tad til puht. — Wernā leetā mehš
flawens pagafis un proti laufchanas, jo gads bes laifina
reti paeet; fchogad jau pat diwreif pluhfifchanas notikufe,
kurās abās reisās il pa zilwelan deefgan wahrigi
eewainotš. Guds wehl Sefawneekem, la pluhjeees
naw pafchpagafiteeki, bet gandrihs wif ahrteeki. —
Jauneewehleitā pagafita walde rihfojas ftarigi, tahda
ftariga rihfofchanas galwo par walbes turpmatu fweh-
tigu darbibu pagafita labā. Deewmeers.

No Salbus. Swehtideen, 27. febr. fchejeenes Sabr.
beedr. bija atkal farihfojufe, peh; neilga laita, teatra if-
rahdi. Ifrahdiifchanai bija nemta D. Schwenka-Sarina
ftatu luga „Draugi”. Lai gan alteeri ir wif jauni eefah
zeji, diletanti, tad tomehr leetprateja reifchifora wadibā,
tee bija famas lomas tejamu eefludewufchi, tā tā publika
ar lofpehli wareja buht pilnigi apmeerinata. Tifai
buhtu iffatams wehlejumees, la turpmat luhtotu tahdam
akteeram peedalit dfeedafchanas gabalus, la kuplejas u. z.,
kuram preefch dfeedafchanas ari teefcham buhtu laba
balfs. (Teizami, la beedriba sawds ifrihtojums gahdā
par kreetnu muftu; tā minetā ifrihtojumā dširdejām fpeh-
lejam Kurfemē pafiftamo, ifflaweto Danenberga tori.)
Ari fchoreif uf ftatuwes bija redjamas jaunās delorazijas,
kurās apgahdatas no Müllera Iga Rīgā. — 28. febr.
fche tapa atrafis kahds palahrees jauneklis. Jauneklis
kalpoja weetejā apteeki par optalpotaju. Apteekars bija
eemehrojis, la if apteelas kafes iffuhd fchad un tad ma-
fas naudas sumas, un lai sawā mahjā atrodofchos sagli
waretu notwert, wifch bija minetās deenas rihā ftepeni
kaf ufraudfijis. Schahdai ftepenai ufraudfifchanai bija
tas panahlums, la drihs apteekars pee kafes notwehra
mineto jaunekli, kurfch kaf atflehdšis ar pakaltajitu at-
flehgu un if tās luhtojis iffcheept ahrā daschus naudas
gabalus. Jauneklis, kad tas no apteekara topis peepefchi
pahrfteigis pee sawā nedarba palizis toti fahfutis un
peh; maf minufem padarijis fawai dšihwibai galu gaur
palahrfchanos, kuru ifdarijis apteekars fehtā, kahdā malkas
ifchlūhni. ts.

No Kaulajeema. (Pee Salbus) Behdejas deenas
palahras fchejeenes muifchas dahrfneeka seema. Palah-
fchanos wina ifdarifufe pate sawā iftobā pee greesteem.
Zehlons paleel nefinams.

No Tukuma aprinkā. Pagafita waldes fanehmu-
fchas pawehli, peh; kuras top uf zeefchako pawehlets
drihsfakā laika uf wifceem klafes zeefceem uf gahjt wajadfšgā
daudfsumā granti. Lai gan gaur beffneega fceenu grants
ufdšifchana ir fameenota ar leeleem gruhumeem, tad
tomehr faimneeki fchahdu ftingru pawehli luhto ifpildit
uf kreetnako. ts.

No Garlenes. Kahds „Lihdzenfonis” „Mahj. W.”
S. num. rakfta, la weetejā dfeedataju beedriba manā wa-
dibā sawā ifhajā pafchawefchanas laika warot ufrahdit deef-
gan labas un teizamās felmes. Uf fcho man jaatbifd,
la es gan beedribas dfeed. tori efmu wadijis, bet beedr.
wada no pilnas fapulzes ifwehletā preefchneeziba un pag-
gadā preefchneeziba bija fchahdi lungi: Fr. Janfons, P.
Zimmermans, W. Lihps un J. Janfons. Kas atteezas
uf bibliotekas grahmatu laififchanu, tad no bibliotekas ee-
rihofchanas laika, no 20. febr. 1893. g. lihds 20. febr.
1894. g. ir iflafiti pawifam 173) fehfjumi, ftarp kureem
145 fehfjumi bijufchi ar finifla jatura grahmatam.

J. Sarschants, ftolotajs Garlenē.
Kurfemē pehdeja laika notikufchas felofchas mahzitaju
wehleifchanas: Wirfgales mahzitajs Julijs Buschš ezelts
nomirufchā mahzitaja Dio Wagnera weeta par Ne-
retas mahzitaju; Walfes mahzitajs Alekfanders Bernewijs
fawa nomirufchā tehwa weeta par Jaunpils mahzitaju un
Jelgawas pilsetas mahzitaju weetneeks Teodors Lambergš
par Wirfgales mahzitaju.

No Rihjas. Rihza ir weens no leelakojeem paga-
fiteem Kurfemē. Wifch atrodas pafchā Kurfemes lejas
galā, ap Leepajas esaru. Seme lihdsena, pa leelakai da-

Kai smiltis, veetam smiltis ar mahtu. Juhemalneeku galvenais pahrifikas avots — šveja, bet viņi nodarbojas arī ar semtopību, zīl nu kuram katram tās semes; kartupeļus, rahzenus stahda pat aklaži juhras smilti, kas ar juhras sahlī mehflota arī isdod ņawu teesu. Šwejeeti dšhwo pa leelakai dalaī behdigds apstaklīs, tāpat arī narmekneeki, kuru te leels pulks. Saimneeki, kas jau ņaturigaki, ir pahrifikuši, daščam pat padoms nebalstām deenam; bet kas jau kaut lahdē, tam waj puhru eeleez apjirni, arī nehušs lo isitki. Dšhwē, tā mahjās, tā arī ahrpus mahjās, Nihzeneeki ir toti meentahrschi, naw te aplamas dšhščanās pehz modes, tā žitds muhsu tehwiņas apgabalds, kur modes welas dašču labu nowelk dibinā; bet tomehr jaatšhstas, ka naw nehušt teizami, kad žilwēks to nepeenem, lo žiti atraduschi par labu, kad tas maš wihscho eerihlot ņawu dšhwē arweenu jaukati un parihlamati, un te Nihžā mehš otradišim pat wehl tahdas mahjās, kur truhst to meentahrschako leetinu, tā galda leetu, našču un dāščimas. Tāpat arī ahrpus mahjās maš gahdats par ņawumu. Reti lohdam ņaimneekam redžē leelaku augļu dahrsu; ir pa lozinam, bet žit nežił usloptu dahrsu maš, un tas jau arī ir it eewehrojams peknaš awots, it ihpaschi šchds laikds, kur lobiba til lehta. — Saimneeku fatikime ar ņalpeem te dāudš teizāmāta nekā žitur, jo naw tās atščhščanās, tā žitds mibutščds, kur ņaimneeks rauga palitt par „lungu“. Bet atihštibas ņinā mehš wehl labu gabalu žiteem palatā. Skolu gan te huhtu deesgan, (lahdos 6 ar 8 skolotajeem), bet naw apmekletaju; noet ņawas litumigās trihs seemas un met grohmatas pee molaš; ja, daščam pat šcho ihšo laizimu negribas lahrigi apmeklet skolas, un ir gan te ari tahdi tehwi, kas ņawus behrnus waretu suhiti iļgaš, bet to ir maš, kas pilnigi aišhst skolas labumu. Naw tapeh, nelahds břiņnumš, ka behrni, leeli iřauguschi, ari newihscho watas břihschds mahjitees, lašt grahmatas un lairakstus, bet melle žitur laikatawelli, kas paščem til par launu un ņawotahšanu, tā meitās eřchana un krogu apmeklešana, lahdeem netikumem gan wajadsetu huht iřklasteem. Tas labatais lihdselis pret šcho kounumu ir gaisma, iřlihtiba un kur mehš to waram smeltees? — Skolās, grahmatās, lairakstīs un beedribās. Te nu man jaušauz ari muhsu jaun. Dšed. beedribai: Sparigi uš preelšču! Žew ir darbalauks, kas arweenu paleel leelaks un kurech prāsa rořigu darbineeku, lahdi ari ņawu muhsu beedribas preelščgalā. Uš leeldeenam atkal norunats iřrohdit teatri un par atikumu no eenehumma eegahdat pirmās bibliotekas grahmatās, kas mums nepeežeeščami wajadšigās. — Seemas pee mums šchogad naw nelahdas, ar ragum nemas newareja dabut pahraukt un tagad jau ihsis pawafaras laiks. Ži ģreulischi trihžina gaisu jāa no pusēbruara. Mešcha sofs, jeb tā winas te ņauz, mešcha guhschas ari jau pahrahtušchas.

M. B. Birsg.

c) No žitām Kreewijas pufem.

Kařanas domneeku ņapulze — un Keisariškā břihwā eķonomiškā beedriba nolehmuschas iřžit Wina Wajestotei Keisaram Wiřpadewigato pateižibu par Kreewu- Wohžu tirdšneezibas lihgu nolehgščanu.

No ņwas apgabala. Karu gadu dāudš muhsu tauteešču atlahj ņawu dšimteni un dodas šweščumā, pa leelakai dalaī muhsu plaschajā tehwižā ņewim labaku ņaini meledami, nekā ta teem dšimtenē uřmaidija. Aišeščanas žehloni beř ņchabam „gruhtee laiti“, — par kureem wiřur dšird kuhdamees. Semtopji kuhrojas, ka iřdščanas paleelinajuščas un ņamehřā ar eenehummeem nereti pahrsneedš pehdejos; tee aiřrahda ņewiščki, tā uš gruhtio laitu žehloni uš lehtām semtopibas raščojumu ženam u. i. t. Sawu dšimteni aiřahdami aiřgahjeji nu žer wiřeem šcheem un wehl dāudš žiteem gruhtumeem iřbehg, bet ne katreiř tas iřdodas. Žit dāudšreiř neatgahds, ka aiřgahjeji ņawu mantu iřputinajušči, atgreeschas atpakaš uš dšimteni, kur nu teem dšihwe tā ņakot ja eesahł glušči no jauna. Žit man ņinams, tad šchopawafar ņařas šche uš ņwas gubernu wair af ģimtu ģimenu (ģamiliju) — kreems ņlāits — atžetot, it tā te huhtu tihri waj iřhā „Kanaana“, kur „peens un medus tel“. Aiřeščanu, itlak uš šchejeeni, tā uš žitām Gełsch-Kreewijas gubernam weizina apstaklīs, ka aiřgahjeji šchejeenes apstaklus waj nu glušči wahji, waj ari pawiřam nepařihst. Kad dšird, ka tai un tai apgabaldā til un til lehta seme un la to (tā „Tehwižā“ iř.g. 48. num. lařams) mehflot pawiřam newajagot (!?) tad jadoniā, ka šche jau nekā newar truhst! Bet to, aiř lahdeem apstakleem tur lehta seme, to reti lahds ļautā. Katram ņaprahřigam semtopim jau tas nehušt nekriht swarā, žil seme waj semes noma dahrga, tajā waj tajā apgabaldā, bet tikai tas, žil atleel ņlāidras peknaš semi apstahđajot. Un tas ņimejas uš ņwas gubernu, tad pee togahđām šchejeenes ņemajām labibas ženam (ģat. šch. g. „Mahj. Weesā 7. num.) — un deesgan gruhtio domajams, ka tās uš preelšču šche eewehrojami želtees — ir šchejeenes semkopim jo ņewiščki „gruhtio laiti“. Weetam war ja dāudš, segt tikai iřdewumus, kas par apstahđahšanu iřdods, jo darba spehki wafarā šche gandrihł tilpat dahrgi

lā Baltijā un eenehummu — atřlaitot loptopību — šchejeenes semkopim naw itlak tā nekahdu. Žini, Wiřsemes semkopju „nawdas awots“, šche labi ja paaug til pašču wajadřibam un ari pat tas nereti nepeeplidas. Tagahdejos šchejeenes apstaklus wis puřgi apstatot nehušt newar eewehlet aiřahj ņawu dšimteni „gruhtio laitu“ dehl, un no teem luhlot iřbehg Uřd, jo ari šchejeenes semkopim tee jo gruhtio ņawuhtami, ņewiščki wehl tohdam, ka m mola roziba, tā tas pa leelakai dalaī pee muhsu aiřgahjeem. Ģimtu patš aiřgahjeja dšihwes gruhtumus peedšihwojis tā reti kurech lahds un newehletu tos neweenam žitam peedšihwot. Bet teem, kas tomehr nu nahtu uř šchejeeni, wiřadā wiřē eewehletu, ņemi newiř uř renti, bet uř piřščanu. Sabeedrojotees warhuht huhtu eespehjamš leelaku gabalu piřki un tahdu ņinams dabutu sem peenehņigateem nolihgumeem, bet kur tad nu paleel ņlāmenā Latweešču neweenpahrhita, kura ņewiščki ņewščumā wehl jo eewehrojama — ne, par sabeedroščanos labat nerunaju. Wehl eewehletu šchejeenes Semneeku semes bantas nodatā (Uřd) un pee eeredna „no nepereleņeckoju dšy“ — eeskatitees liřēš pahrdodamos semes gabalus, kas paradu deht top pahrdoti — un iřchō semes gabalus tad ari wared dabut drošči piřki sem peenehņigateem nolihgumeem. Newaru šcho rindinu beigt, wehl newiřahđiņis uř to apstakli, ka atřahjot ņawu dšimteni teem jazeeč ne tikween materialā ņinā gruhtumi, bet ari moraliģā ņinā tos nereti ņagahda behdigš liktens. Apstatot itlak šchejeenes, tā ari žitas gubernas Latweešču nometnes, pa leelakai dalaī dšird šchehlojamees par mořu (waj glušči nemas) wehribas peegreščanu ļaunai paadseji un tahdas kuhroščanās ir pilnigi pamatotas. Un jebšču ari materialā ņinā weenam waj otram aiřgahjejam nehuhtu jazeeč nekahdi ņawdejumi, tomehr katram gan huhtu ja eewehro wair af muhsu leelā titumu mahjitaja wahrdi:

„Žilwēks nedšihwo no mařes ween.“

Pazaris.

No Peterburgas. Ģw. lut. generalkonřistorija notu rejuše ņapulži, pee kuras uř generalkonřistorijas uřaižinaju mu peedoliņās (tā padomdejeji) ari wiř generalsuperintendenti (iřnemot Kursewies). Sapulze ņastahđiņe programu un grahmatu ņaraktiu (rohđitoju), preelšč tizibas mahjibas paņeeģščanas wiřā walhi. Tilkah programu, tā ģrahmatu ņaraktiu eesneegš augstākā weetā apstihriņiščanai. (Wew. Žig.)

So mijas juhras lihži nogrimušā luga „Ruřalkas“ personala patalpatizeem par labu, tā ņinams lařija naudu. Tagad nu šchi nawdas lařišchana pabeigta. Pawiřam eenažis 173,868 rbl. 92 kap.

No Peterburgas. 16. martā šche ņanahšs Kreewu un Serbu deļegati, kuri dšelščžetu departamenta wižedirektora wadibā spreedis par taimas dšelščžetu ņatikšmes eerihłošchanu starp Kreewiju un Serbiju.

Kreewu-Wahžu tirdšneezibas lihgušs, tā Waldibā š awiřes iřlādina, 8. (20.) martā nahžis spehłā.

Orlas gubernas, Zelejas un dāščda žitds apgabalds parahđiņišchees doudš wilku, kuri eelauščotees lahdschās un uřtrihlot kufoneem, tā ņunem u. i.

Kreewijas upju awotu iřpehtišchanas deht šch. ģ. ģ. majā iřtrihłos eķpedižiju.

Tautas apģaismoščanas ministrija nodomajufe Franziņā dibinat skolotaju ņeminaru, kura ņagatawoščot Franšču walođas skolotajuš preelšč wiđejām skolam, tā ģimnařijam un realskolam. Seminaru atlahščot wehl šchogad.

No Peterburgas. Walšspadome starp žitu ari apspreedis preelščlitumu par žetumu uřraudřibas (iřpežijas) dibināščanu Wiřsemes, Woroneščas, Orenburgas, Samaras un ņwas gubernās.

Uř Sachalinas ņalu žetumu wiřwalde šchogad no Ģropas Kreewijas suhřišchot ap 1500 uř ņpaidu dardeem noteefatus wiřreščus un ap 200 seeweetes.

No Riģas.

Riģas Latw. teatri ņwehtdeem, 13. martā, pa otram lahgam uřweda Ģermana Sudermana lugu „Gohs“. Publikas, eewehrojot lugaš kreemumu un leelo nořhmi, bija eeradees deesgan maš. Bet atnahkuschai publikai par godu jaleezina, ka ta ar retu uřmanību ņetoja lugaš iřrahdei un ņiřpri applaudedama iřrahđija ņawu peerščanu. Kopspehle bija apmeerinajōřcha. Akteeri wiřeem spehšeem žentās iřpildit ņawu gruhtio uřdewumu, tehlojot lugaš raksturotās personas, kuras ņimejuše meiřtera roko, kura tās tā no marmora iřžitufe.

Derigu grahm. apģabd. Nodakai peektdeem, 11. martā atkal bija ņapulze. Wežais K. Barons nodewa spreedumu par Janščewska „Tautas dšeesmam behrneem“. Dšeesmas ne-efot iřraudřitas wiřžaur deriģas preelšč behrneem, nemot palihģā jau drukatos krahjumus, tadeht ne-eeteiz krahjumina Nodakas iřdščanai. Nolehma, manuřriptu adot ņastahđitajam atpakaš. Tahlat ņmoja, ka „Populāra ařronomiķa“ (pehž ģlāma-

riķa „Petite Astronomie“), ar 82 ņihmejumem, jau iř nahłufe iř drukas un nahłošchās deenas taps iřhuhtita beedreem weizinatajeem. Grahmatina mařā 30 lap., pa weenai pehřlot. Portu Karķa peelolijumu, lai iřdotu lopā wiřus Turģenewa rakstus, Nodata newar pee-nemt. War jau notikt, ka Nodata pehž tumakas apspreeščanas iřdod weenu waj otru Turģenewa rakstu, bet wiřus ta newar iřdot, wiřmas šchim břihscham wehl ne. Ž. Žihruks eesneedš manuřriptu: „Druřinas no trim dabas walřim, pehž K. K. Webera pahřrahđatas“. Dr. Barons, Nowiņis un Kriřčlans, kuri manuřriptu lařijuschi, to toti uřteiz. Nodewa wehl weena beedra žaurřkatiščanai. (D. L.)

Riģas apģabala teesā 11. martā pee aiřlehgām durwim iřteefaja uř Sodu litumu 193. vn 1576. pantu pamata eesneegto kriminalkuhđibu pret Kolneses ew. lut. draudřes mahjitaju Goliēbu Ģilneru, kurech tika aiřhibis par wainigu. Spreedums ņlāneja, ka Kolneses draudřes mahjitajš G. Ģilners uř 6 mehneēchi atžekams no amata un peeřpeščams atihđināt teefas iřdewumus.

Riģas politeņnikai Žģawu semes muishneeziba nolehmufe atraut 500 rbl. leelo lihdschimejo gada pabalstu, aiřbilibinadomas ar gruhtajeem laiteem. (Wihski Weřmit.)

Riģas ņahjeju Klubs (reiklubs) beidřis ņawu darřibu. (W. G. N.)

Par Riģas ořtas kapteini eezelis piemās iřchinas kapteins Ģerardi.

Kā iř ņudinajumeem redřams, tod Ģugo Ģermans Meyers, dabujs atļauju ņawu pořihřtano mařčinu weikalu poplařchinat un dibinat iřini noluhkā atģiju beedribu, kuras kapitāls ņneedšas lihđš 300,000 rbl. un teel ņadališs 1200 atģiņās ā 250 rbl. leelumā.

Pařinowjums. Riģas piřsehtas dšhwolku 2. pahrwaldes preelščsehđetajš iřfino, ka Riģas Peterburgas ahrpiřsehtā un eelščpiřsehtas 2. eezirni nobeigta nodokļu liřtu peeřuřišchana par teošchā 1894. gada mařajamam walšis dšhwolku nodokļu ņumam, un ka eerunas pret šcho nodokļu ņadališčanu tiks peenemtas lihđš 7. apritam pahrwaldes telpās, Martiņas eelā Nr. 26, no plřti. 5.—7 wakarā, iřnemot iřwehdeenas un iřwehtu deenas.

Pahrwaldes preelščsehđetajš: Žw. Duhščofkis.

Peepescha nahwe. Leelā Mařlāmas eelā Nr. 94, nakti uř 10. martu peepeschi ņawā dšhwolkā nomira Ģbreju lahris ā Hoja Blumenau, 30 g. weža. — Pehž ahrsta iřkaidrojuma nahwe žehlusees žaur dwanu.

Ģugunģrehtli. Pee Peterburgas iřhofejas Nr. 58, Šchapiro piřišchta ņabrikā, nakti uř 12. martu žaur lahdā iřrahđneeka ne-uřmanību aiřdeģas piřišchlos, žaur lo iřžehlās uģunģrehts, kas tika dřihs no mahjineekem apdšehřis; ņawdejums ir neezigs.

— Tani pašchā nakti pulkt. 2 ģumijas pretšču ņabrikā „Prowodnik“, almina ehłā preelšč koreku maltuwes, iřžehlās uģuns, kuru peeřteiguschees uģunģdehřeji dřihs apřlahpeja. ņawdejums wehl naw iřfinats. (R. P. P. N.)

Teesu leetu nodala.

Deht draudščanas Žohnis Weinberģs apřuhđeja pee Lehburgas pagasta teefas Žahni Šchmidtu, ka Šchmidta wehřis eřot wina (suhđsetajo) gowei nolauřis ragu un kad wiņšč Šchmidtam to pahřmeitš, tad Šchmidts ļajijis, ka tas wehl ne-efot nelas, wiņšč huřšchot wiřeem suhđsetaja lopeem „iřgahst lungus“, tadeht luhđšot, ņodit Šchmidtu pehž Wiđš. ņem. lit. 1059. panta. Par leezineekem uřdewa Karli un Eduardu Bregščus. Pahrwas iřmekleščanas deenā apřuhđsetajš Šchmidts ņewi par wainigu neatřinās un luhđsa pagasta teesu, brahtus Bregščus nepeelāiřt pee leezibas doščanas, tadeht ka tee eřot suhđsetaja Weinberģa ņeemas brahti. Weinberģs turpretim luhđsa, nolauřchinat Bregščus, tadeht ka šchi eřot kriminal-pahwa, uř tam pagasta teesa, pamatojotees uř pag. leel. liř. III. d. 43. panta nolehna, peelāiřt Karli un Eduardu Bregščus pee leezinaščanas pagasta teesā. Leezineeks Karlis Bregšche leezinaja: Wiņšč dširdejis, ka Šchmidts teizis, ka wiřeem Weinberģa lopeem wajagot „iřgahst lungus“, tadeht ka Weinberģs laiřchot ņawus lopus wina mahjās aplokā. — Leez. Eduards Bregšche leezinaja tāpat, ka Karlis Bregšche, tikai peemetinaja, ka Šchmidts teizis, ka winam eřot břihw Weinberģa lopeem „liř“ iřgahst lungus. — Lehburgas pagasta teesa, eewehrodama leezineeku iřteikumš, nořpreeda: ka Žohnis Šchmidts ņodams ar weenu (1) deenu areřta un tam pašcham ļamāřā leezineekem Bregšcheem, katram 25 lap. žeta nawdas.

Apellārijas suhđhibā Žohnis Šchmidts norahđija, ka pagasta teesa naw eewehrojufe wina eerunu par leezineeku atřahđināščanu no leezibas doščanas, tadeht ka tee ir suhđsetaja radineeki.

I. Riģas Semneeku Wiřteefas sehdē bija eeradees tikai apřuhđsetajš Žohnis Šchmidts. Leetu žaurřkatot, ņemneeku wiřteefā atrada: 1) ka apřuhđsetajš Žohnis Šchmidts ir luhđšis Lehburgas pagasta teesu, nepeelāiřt Bregščus pee leezibas doščanas, ka Weinberģa ņeemas brahtus; 2) ka

Lehdurgas pagasta teesa, pamatojoties uz pag. tees. Ust. III. d. 43. pantu, nolaušcinājuse leezineekus bez swērašta un 3) tā tā ohi leezineeki ir suhdbetaja Weinberga swaini, tad wīnu leezibas neder par „pīlūgu peerahdijumu“. Spreeduma: Pamatojoties uz pag. tees. Ust. III. d. 55. un 71. pantem, atzelt Lehdurgas pagasta tees-šas spreedumu, atsiht Jahni Schmidu no teesas par at-taisnotu un leezineeku zeta naudu pehz pag. teesas spreeduma uslikt suhdbetajam Jahnim Weinbergim.“

Kr. Virszemneeks.

Grahmatu galds.

Muhsu tautas dsejas pamofčanās.

No Teodora. Pirmā data.

Sem schahda wirsralsta Teodors isdewis sawus pa datai laitrahšās nodrukatos kritiskos rakšus par kritisko dseju muhsu literaturā. Šchi grahmatina laitam buhs pirmā, tur mehginats muhsu literaturu kritiski aplūhtot. Jau ta-deht meen, ka grahmatas faturs ir muhsu rakšneezibā kas jauns, wina greech muhsu wehrību us sewi, bet jo wairat mehš no winaš waram gaidit, ka winaš autors ir muhsu pasihstamais kritiskis Teodors. Waram teikt, ka schis rakšis ir ari kreetnais, kas no Teodora nahjis. Pehz jaunako kritiku metodes wiensch šche tehlo muhsu dsejas attihstibas gaitu. Dsejneeku idejas wiensch mehgina isflaidrot no pa-schās tautas dšihwes un laika gara. Sewiški Teo-dora isdewees Pūmpura un Aulseka nosihmi aprakšit. Scho abu dsejneeku rakšās ir pateescham wis-škadraiki rebsama muhsu tautas pašchapinas moščanās. Wīnu laimeta wehstures mehš pilnigi newaram saprast beš wineem, nedš ari winaš beš ta laika wehstures. Ar scho jau buht dots ihšs pahrskaits par Teodora grahmatas nosihmi, bet tā tā grahmatā nahš no rakšneeka, kas muhsu rakšneezibā grib eewest stingri sinatistiku kritiku, tad ari wina krahdas mehš newaram atsiht nepahrrunatas. Kreetneem rakšneekem kritika til par labu war buht, un tikai silitajem war kaitet aishrahdijumi us krahdam.

Wispirms newaram flaidri saprast, ko ihsti Teodors domajis sem tautas dsejas. Wiensch pats atsihtas, ka wifas dsefmas ar tautas dsefmu pantmehru, kumelineem un bahlelineem, Trimpeem un Nahram, naw wis tuhlin pee tautas dsejas peeskaitamas. Tad wiensch jata, ka „fenee dee mi, fenee waroni, fenais spofchums, brihwiba un spehšs israhdotees armeenu wairat par miglas bildem,“ un tā tad ari schis paudšes pagehrejūmus wairs newar apmeecinat wežās tautas dsefmas, kuru dsejai pa datai til wehl ir wehsturista nosihme. Pļaschi jo pļaschi pasih-stamajā Trimpulā neweens wahrds neatgahdina tautas dsefmas. Ari „Stahsti manim, Daugawina“ naw faze-reta ne wīnu pantmehrā, ne ar pilnigi wīnu garā. Teo-dors naw peeteelofchi peerahdijis, kadeht grahmatinā mi-netee dsejneeki ir weenojami sem tautas dsejas wirseena, un kadeht turpat nepeberetu dafchi ziti dsejneeki, tā Sud-raba Edschus, Effenbergu Jahnis, Pawasaru Jahnis, Purlašis, Friedenbergs-Meerinšch u. z.

Dafchās weetas muhsu kritiskis isteijas nesaprotami. Dannberga tulkotā Heines dsefminā, par krihtofcho mihle-stibas swaigni, atrodas schahds teikums: „Ta swaigne mana mihlā, ko krihtot redsu tur.“ „Waj ta warbuht mihlā? Un ta kriht no debefim! Lai Deewš pasarg, tā war nosištees! Tas war buht dafchā sinā tragiski, bet nekahdā dsejisti.“ Scho pašchu dsefminu tulkofis Lautenbachs-Zuhminšch, un schai tulkojumā ejot bildes, par kurām newarot teikt, „ka tās buht masal daitas, nelā tās, ko usejam pee Heines.“ Bet tomehr pahra rin-dinu sematu ir sazits, ka „Lautenbacha tulkojums jastahdot tilpat semu apafsch originala, ka Dannberga tulkojums,“ tā tad pehz pašcha Teodora isteikuma ari Lautenbacha tul-kojums „nekahdā sinā naw dsejists.“ Tahlatu kritiskis gan mehgina schis pretrunas isflaidrot, bet newa-ram sazit, ka tas ir isdewees. Tad ir usrahdits zits Lau-tenbacha tulkojums, kur par ahbetu seedeem teiktis: „nahš, fadinas jautrās wehšmas ar wineem it mihligi,“ bet pa-reifais tulkojums ejot: „Dirst no ahbeles dauts lapu un seebu; nahš kaitetajās wehšmas un tur rotajas.“ Kuršch no abeem tulkojumeem labaks, es newaru spreesi, jo wahrbi „fadinatees“ un „kaietees“ man ir pilnigi nepasihstami. Ari neweenā wahrduizā wīnu ne-efnu atradis. Muhsu dsejneekem gan newajafetu aismirš jau Aristoteles isteikto padomu, ka kritiskās dsefmas jafargajas no maj pasihsta-meem un gluschi jauneem wahrdeem. Dsejneeki tatechu nedsejo preefch sawas apfahrienes ween.

Pawifam man naw saprotams, ko Teodors sauz par dsejas likumeem. Kā sewiški smalku likumu ee-wehrotaju wiensch nosihda Lautenbachu, un tadeht pee schi dsejneeka palawesimees ilgaki. Kritiskis sata, ka „iflatrā Lautenbacha dsejoli warot manit, ka dsejneeks strahdā: ka wiensch mekle, ka wiensch pahrbauda, ka wiensch gludina.“ Likumeem ejot us dsejneeku tahds eespaids, ka dautsreif wairs pat „juhtas newarot swabadi un brihwi isflanet.“ Bet kahdi gan tad ir tee likumi? Zit man finams, tad taisni Lautenbachs til pawiršchi apgahjees ar dsejas likumeem, ka reti kahds zits dsejneeks. Wisnelai-migalās aiskanās pee wina atrodam bareem, tā: azis —

fahjis, widā — rihstu, lapas — kahpās, gahšchas — ba-schās u. t. pr. No nedširdeteem wahrdeem kritiskās dsef-mās wiensch neween til pawifam nesargas, bet leeto winaš pat aiskanās, p. p.: zirtis — birtis (?), kusums — dusums (?), piršha — birkšha (?) u. z. Tad kritiskis aishrahda, ka muhsu dsejneeks turotees pee ta lituma, „ka dsejota heigam wajagot laštaju pahrsiteigt, lai dsejolis at-stahtu efektu.“ Peemehram wiensch nem ari kahdu dsejoli „Rudens“ (Lihgas II. d.); bet wolti mums tur mellet ko sewišchi. Dsejols eesahšas: „Zit laimigs un glaimigs es juhtos un ejumu — „Uf weenu kahju greechšos (?) un deju til ween.“ Pee rotas dsejneekam ir „lihgawa daita“ un „tšchal! skaneja mutites.“ Weigas: „Bij rudenis laukā un „kahšas (!) buhs rih!“ Kas te nu ir par efektu? Waj tad teescham kritiskim nebuhtu labaku peemehru? Tad wehl Lautenbacham war pahrmest to krahdu, ka wina dsefmas pa leelakai datai pašahw no tilpat satura, tā formas sinā toti weenadeem teikumeem, kas dsefmu pa-dara pawifam garlozigu. Labakas isflaidroščanas beht sche newim kahdu salihšfinajumu. Sewiški zittauteschu literaturās ir toti dauts peemehru, zit weikli prot ih sti dsejneeki no tahdas weenmutibas isfargatees. Tā kahdā Schillera epigramā atrodas domas, ka daitneeka mahšla isteizot dšihwibu, dseja garu, musila dwehšeli. Schis domas warenais dsejneeks isteiz schahdās dšihwās bildēs:

„Leben athme die bildende Kunst, Geist fordr' ich vom Dichter

Über die Seele spricht nur Polyhymnia aus.“

(Dšihwibu lai dwašcho tehlotaja mahšla, garu es pa-gehru no dsejneeka, bet dwehšeli war til Polihymnia [musilas musa] isteikt). Gluschi tahdu pašchu bišchu da-schadibu redsam pulstina dsefma, kur tās domas, ka ja-bihstotees no laumas un no tigera, bet wehl wairat no fadufmota zilweka, isteiktas schā:

„Gefährlich ist's den Ven zu weeden,
Verderblich ist des Tigers Zahn,
Jedoch das Schrecklichste der Schreden,
Das ist der Mensch in seinem Wahn.“

(Wailigi ir laumu modinat, bresmigs ir tigera fobs, bet wisleelakās bresmas ir pats zilweks sawā tratumā). Salihšfinasim schos isteikumus ar fetofcho perschu no Lihgas:

„Staitumu, dsefmu ihwezibu
Deewigais karalis redseja,
Luhdalin Lihgai zaur mihlestibu
Ari pats augstakais eesila.
Un tās ofolu semariti
Schlehrpetu schlehrpels faspehra,
Lihgai par godu tās uguniti
Bihlegu seedolti eeluhra.“

Sche ir fapepinati tihetri gluschi weenadi un weenu-lici teikumi, no kureem katra pirmā rindina beidsas ar akusatiwum un otrā ar imperfektu. Kur te war buht runa no smalkeem dsejas likumeem? Pawifam nedibinatas man isleekas tās domas, ka pahrlieziga likumu eewehroščana buhtu Lautenbacha poešjai skahdiga.

Gribedams rakšneezibu no pašchas tautas dšihwes if-flaidrot, Teodors dafschreis peeleel ari gluschi nezīgum at-gadījumam pahral leelu nosihmi. Tā wiensch aishrahda, ka 1886. gadā tautistais wirseens bijs „tā tā nobeidšees“ un dsejneezibā eestahjees kusums. Un tomehr tahlatu pats Teodors peemin, ka pehz kahda gada parahdijuschees atkal wairat rakšu schai wirseena. Scho neilgo kusumu wiensch mehgina ari isflaidrot un proti ar schahdeem wahrdeem:

„Pehz pirmās dedšigas tautistās zentibas, kas ne il reis atrada pareiso zetu, jutās prahti un firdis istuščoti un pa datai peewilti.“ Jafchahbas, waj weenam gadam waretu til leelu nosihmi peelit. Kā to ihsti swarigu muhsu tautas dšihwe Teodors usflata ari tautistkos ap-gehr bus un apdseedafchanos treschajōš wispahrigajōš dseedafchanas swehtōš. Mehš wehl netaf newaram si-nat waj tā fanktee tautistkee apgehribi ir teescham fenee tautas apgehribi. Pašchi apgehriba nosaufumi jau atgah-dina Wahju walodu, tā bruskats (Bruskas), lamschi (Wamms), lihštiks (Leibstuck? Ust.) u. z. Tapat apdsee-dafchanas naw muhsu laifōš no tahda swara, tā agrat. Wežās laifōš tahdā atgadījumā buhs dseedatajas impro-wisejuschas, masafais winaš buhs mehginajuschas ar kahdu nedširdetu jolu klausitojus pahrsiteigt. Tagadeja apdseedaf-chanas turpreti noteel pehz wiseem pasihstamam dsefman*), un tā tā nu wehl wezu laiku joki wairs naw muhsu joki, tad apdseedafchanas dsefman wairat til wehsturiga no-sihme. Wezus laikus pahrliezigi zildinot mehš neefim wis us preefchu, bet gan atpakatis.

Beidšot wehl japeemin, ka Teodora rakšās atrodas deefgan dauts jannu un turklat wehl nepareisi raditu wahrdu, tā: tizejums, jutums, ihpatiba, isteita u. z. Tad 43. l. p. wiensch runā par „tautas eedomibas glešnam,“

*) Newaram sche pilnigi peektis jeen. kritika domam. Ari jau te-atri mehš nereti labpafst nolatamees pasihstamās lugās un kon-zeriōš klausamees pasihstamās dsefmas. Waj jau tadeht, ja mehš pasihstam kahdu lugu, opreiti u. mums wairs nederetu apmeklet teatri, konjertu u. t. l? Red.

tur „eedomibai“ ar pasihstamo adjektiwu „eedomigs“ ne-buhs nekahda sakara. Pofl eemihleš wahrds winaš ir „isfšim“, bet zit man finams, tad „isfšim“ nosihme tikai „aus der Art schlagen“ un isfšimums ir „Mißgeburt.“

Nestatoties us minetām krahdam, fchi grahmatina ir lairam muhsu literaturas jeenitajam eeteizama un mehš til waretu preezatees, ka muhsu pasihstamais rakšneeks Teodors ari us preefchu wehl tilpat nenogurto-fchi strahdatu tā lihdsfchim. S. C. H.

Kā derigu grahmatu apgahd. Rodatas weizinataji eemafsoja:

zaur „Rahjas Beesa“ redahjiu: J. Grahwels, Leepas muishā, 1 r., K. Kalninsch, Druweenā, 1 r. Zaur „Walt. Wēstn.“ ekspediziju: J. Upits, Kumadās, 1 r., G. Berke, Riga, 1 r., J. Leepinšch, Peterkafnē, 1 r., K. Erdmans, 1 r., J. Kronbergs, Riga, 1 r., J. Schirons, Alafschōš, 1 r., P. Nei, Rijenā, 1 r. 50 kap., E. Petchals, Tulas gub., 1 r., J. Kalninsch, Swaignites kolonijā, 1 r. Zaur „Deenas Lapas“ ekspediziju: K. Behrsinšch, Leepajā, 1 r., K. Seetinšons, Muhra muishā, 1 r., J. Ahbrams, Dgrē, 1 r. Zaur Rodatas weizinatajiem: K. Rosits, Leelwahrde, 1 r., P. Linde, Riga, 1 r., P. Rode, Riga, 1 r., J. Bihl-manis, Riga, 1 r., Pilmens-Banzans, Buschhofā, 1 r., A. Lafis, Laudonas-Ofseena, 1 r. Wehl zaur „Walt. Wēstn.“ ekspediziju: Skulte: J. Bihstols 1 r., skolot. K. Behrsinšch 1 r., skolot. A. Jürgens 1 r., W. Silinsch 1 r. Ehwele: skolot. T. Ullmans 1 r., K. Pommers 1 r., J. Eifentals 1 r., G. Preedits, Merfahschōš, 1 r., G. Apfits, Wez-Atē, 1 r., J. Kafals, Medsulā, 1 r., K. Gal-winsch, Zehšis, 1 r. Zaur J. Karpa kungu schahdi Dun-dabšneeki: A. Leepinšch 1 r., J. Karpowizs 1 r., Dšteins 1 r., Karpš 3 r., J. Groskops 1 r., M. Ansberg jthē 1 r., K. Westberg 1 r., J. Irbin 1 r., W. Weideman 1 r., J. Tiefenberg 1 r., M. Freude 1 r., G. Bihstol 1 r., T. Rōnigswald 1 r., D. Siwert 1 r., Th. Lands-berg 1 r., J. Lindenbergs 1 r., A. Poyman 1 r., Ew. Dhuw 1 r. Zaur Apina lgu Bolderajā 50 r. 80 l., tā atlikums no isrihlojuma febr. 27. d. fch. g. Weš tam zaur Apina lgu tā weizinataji eemafsoja: J. Lihšums 1 r., K. Preebe 1 r., J. Smilga 1 r., J. Upeneeks 1 r., J. Dsolinsch 1 r., J. Lorens 1 r., K. Schebers 1 r., J. Ahbin 1 r.; pawifam kopā 110 rbl. 30 kap.

Derigu grahmatu apgahd. Rodatas wahrdā Dr. Ad. Butuls.

Walejas wehstules.

- Zehlabam — Dsch-šē.** Subsu korespondenže toti interesanta. Tahds neitumibas warona isureschanes labpafst grahitum, bet Subsu sinojuma nedrusofčanai rāstos fahleščhi; tosch Subsu korespondenži usglabafim, tā leezinezi par notufscham negešlibam 19. gadufimēna beigs.
- J. Et. — Witebštas gub.** Kausn gan, ka wehl tahdas leetas war atgabitees. Bei korespondenži newaram nodrukāt. Tai rāstos fahleščhi.
- Ew. Ahšč.** Rakšu „Meš isdewas miršam“ newaram usnem.
- Wirdfinam.** Diejoli naw „M. W.“ leetojami.
- Sarf. Ant. — Worm.** Iganu ne. „Dewils“ ifnaht Burjewā un mahš par gadu 3 rbl. ar pefuštichanu.
- Steinb. Zehlabam.** „M. W.“ 9. num. nodrukātā sinojumā „Ro „Daktawas“ naw krahda, jo min. nolikawa pehz „Wib. Gub. Wifes“ (Nr. 18) sinam teescham atflahā 1892. g. 1. oktobr. Un us Wihl. Gubernatora lga usajinajumu min. sinojums eewetois wifōš Wihlēmē ifnahšfchōš laifrahšās.
- Senc.** „No tahdām dālam zilweka meša fahšam“ mums neder.
- Jurgem.** „Wulfans „Kotopaf“, un „Wrijwee azumirli“ naw preefch „M. W.“
- A. Dschu.** Patehamees. Pehz eespehšas isletošim.
- A. D. W-ū.** Lāipni kuhdam mums pefolito rakšu „Par behru audšechanu pefuhtit. Galigu atbildi došim, tad to islahšim.
- Gut. Schan.** Ko waresim — isletošim.
- P. A. Dsejols.** „Pee Dgrēs“ neder.
- is — is.** Lāipni patehamees, bet fin. fchoreis newaram usnem, ta-pehš la jau bija par to pašchu leetu nodrukats sinojums no tahda jita.
- J. Kuhl. — Warnow.** „Rahjas Beesa“ Peelkums no 1889. g. naw wairs dabujams.
- Du-Zorkas Latw. beedr.** (346 Ost 9 Str.) Statuti jau no jan-wara mehneša fahlot gatami — gadam titat us kahdu atbildi us muhsu wehstul no 11. (23.) janw. fch. g. Waj ta warbuht naw nahšwe adrefata A. Erm. lga rotās? Red.

Ihtrupes (torgi).

- Wairakšofčanā pahados:**
- Rigāš Apgabala Teefā:**
- 6. aprili: Leenei Katlaini Pūnbūn peederigas Gabalim mahjas (9 dahš. 22 gr. leelas, wehretas 1550 rbl.) — Raf-Jumyramu muishā, Rigaš apr.
- 10. septemb. Dšemsfa Heideteicha jenes gabalu (wehrt. 1100 r.) — Wodju un Sehu eelu Subri Nr. 3, Riga.
- 25. aprili: Pelewa Belega namu (wehrt. 2200 r.) — Zehšis.
- 14. majā: Dto Ferdinandā Fijšera namu (wehrt. 2200 r.) — Riga.
- 14. „ Frijim Braštinam ped. Leel-Klamanu mahjas (wehrt. 2500 rbl.) — Raf-Strampē, Walmeeeras apr.
- 14. „ Roberta Luja mahju (wehrt. 740 r.) — Aigahš.
- Zehfu-Wallas Weerteefnefchu Sapulžē:**
- 18. majā: Zehlabam Ennelam ped. Kalna-Augulu mahjas (15 dahš. leelas, wehrt. 1303 rbl.) — Jaun-Lāizenē, Wallas apr.
- 18. „ Karlim Augulim ped. Lejas-Augulu mahjas (11 dahš. 39 gr. leelas, wehrt. 938 rbl.) — Jaun-Lāizenē, Wallas aprinfi.
- 18. „ Peterem Jakobšonam ped. Behrsinu mahjas (11 dahš. leelas, wehrt. 992 r.) — Jaun-Lāizenē, Wallas apr.
- 18. „ Zehlabam Eidmanim ped. Riplolu mahjas (19 dahš. leelas, wehrt. 2137 r. 50 l.) — Seifinā, Wallas apr.
- 18. „ Adamam Kapšinam ped. Aldeeruu mahjas (13 dahš. 9 gr. leelas, wehrt. 1473 rbl. 75 kap.) — Wāhšupē, Wallas apr.
- 18. „ Jahnim Weestim ped. Jaun-Strulula mahjas (17 dahš. 11 gr. leelas, wehrt. 1926 rbl. 25 l.) — Litene, Wallas apr.
- 18. „ Germanim Egliem ped. Stujeneeku mahjas (13 dahš. 22 gr. leelas, wehrt. 1490 rbl.) — Litene, Wallas apr.
- 18. „ Jahnim Kaiminam ped. Kalna-Dramanu mahjas (10 dahš. 30 gr. leelas, wehrt. 1200 r.) — Jaun-Peebalgā, Zehfu apr.

Z I u d i n a j u m i.

Mīģeļoju un ahrsemem lihdj 5. majam. Monu weetu iplidib Dr. Kullis, Barons un Rudalors.

Dr. Adams Butuls.

Sobu flimneekus

peenemu nedekas deenas no pulst. 9 rihda lihdj 1 pusb. un no pulst. 3 lihdj 6 pebj pusb. Swehidenas un swehtu deenas no pulst. 10 lihdj 12 pr. pusb.

Dentists C. Grosvalds, Beldu (Buhlu) eela Nr. 21, 1 trep.

Semneeku mahja

(to nofauz par Gabalin) ar seemas rubsem apsehtem lausem un labi eelovtu semi, pavisam 102 pusbretas, pa leelo Maslamas jelu 10%, wehtes no Rigos, us Daugavas krastra ar auglu dabrsu un muhra firgu un goms stolkeem, war ari sutenus swejot, tils 9. aprill 1. g. pulst. 10 no ribia Rigas Apgabala teefa jaur teefas pristanu Bowlowitsch, bishmo Dfirnawu eela Nr. 44, wairatsofischana dabredota. Tuwafas jinas Suproma eela Nr. 18, bodē.

Limbaschu firgu tirgus

Seeldeenu swehtu deht taps notureta 19. aprill.

E. Larsen'a

selta u. sudraba leetuweikals tagad atrodas: Leelaja Jaun-eela Nr. 13.

Rīgā, Rīgā, Kungu Hafferberga eela Namā. No 22. Illustration of a man in a long coat.

Kaltijas andeklu un dšju manufakturas fabredribas, Kengeragū, par fabritas jenam dabujami andekli un dšjas wisas leeladās Pigas manufakturas pašredotawās, tā ari noliktawā pe K. Lorch & beedr., Rīgā, Kungu eela Nr. 22, pahredodami.

Widsemes lopu aistahwechanas beedribas stallis. Neweles eela Nr. 45 (35). Rustoni teel laira luita usnemti. Slimi kustoni top abisteti no restahdes ahesta pirmdeenas, treschdeenas un peekt-beenas no plst. 12-1 deena.

Manā grahmata un bilshu drufataraw, burtu-leetuwē un Latweeschu grahmata pahredotawā, Rīgā, pee Petera basnizas, dabujamas schahdas grahmatas:

Daschada dseesmu: krahjums.

Dseesmu nihtotajeem par preeku sagahbats no wiru drauga. Wafsa 15 kap.

100 dseesmas un sines ar notem no J. Kattina un J. Zau-nita. Trešcha drufa. Wafsa 25 kap.

Dehls no kara-deenesta. Trešcha drufa. Wafsa 8 kap.

Deenu pehrle, jeb lahba swehtiba nahl no tristigas sweht-beenu swehtifichanas, no G. Dünaberg. Wafsa 10 kap.

Derigi likumi behrnu: fanehmejam, farakstitti no Rigos dalteru beedribas. Wafsa 20 kap. Ernsts Plates.

No finansministrijas.

Uf 1892. g. 13. novembri Wisaugstati apstiprinata ministru komitejas nolehnuma pamata agrako musturu 50 rbl. 25 rbl., 10 rbl., 5 rbl., 3 rbl. un 1 rbl. gabalu walsis kreditbitetem, kas islaistas uf 1868. g. 13. februara Wisaugstata utasa pamata, ta ari 25 rbl. gabalu kreditbitetem, kas islaistas uf 1880. g. 20. oktobra Wisaugstata utasa pamata, pahrmainsichanas beidsamais termins noteikts

1. majā 1894. gadā.

Pebj scha termina notezeschanas agrako musturu kredit-bitetes pee Krona maksaschanam netifs preti nemtas un ne-buhs obligatoriskas leetoschanai starp privatpersonam.

Agrako musturu kreditbitetem, turu pahrmainsichana un leetoschana nobeidšas ar 1894. g. 1. maju, ir schahdas pasichanas simes:

- 1) Uf 1868. g. 13. februara utasa pamata islaistam: 50 rbl. gabali, ar Keisara Petera I. gihmetni. 25 " " " Zara Alekseja Michailowitscha gihmetni. 10 " " " Zara Michaila Feodorowitscha gihmetni. 5 " " " Leelknaša Dmitrija Donsoja gihmetni. 3 " " " islaiduma gada stailis eespeests biletu otrās puses widu. 1 " " " 2) Uf 1880. g. 20. oktobra utasa pamata islaistam: 25 rbl. gabaleem — baltas krahšas bej lahdeem ispuschlojumeem un sehgela otra puse.

Pirma Kreewijas ngunsapdroshinaschans beedriba, Dibinata 1827 Peterburgā. Pilnigi eemakats pamat kapitals 4,000,000 rbl. Reserwes kapitali 3,000,000 rbl. General-agents: R. John Hafferbergs, Rīgā, Kungu eela Nr. 22.

Mahjita semloja S. Liebrehta Lauku mehroschanas mahziba ar 43 tefta figuram, mafsa 75, 80 un 100 tp. Par to paschu pefsubtam ari pa paslu. Schi grahmata deriga latram, kas pas gab fawu semes gabalu ismedrot, aprehtinat un eedalit. Brahli Brilles, Selgawā, Katoļu eela Nr. 3.

Jr. Lasmana sehflu tirgotawa, leelumā un masumā, Rīgā, Aleksandra bulwari Nr. 1, nelahlu no jaunā Apgabal-teefas nama.

Table with 2 columns: Item name and quantity/price. Items include Burtani, Beetes, Zigorini, Peteršili, Mahzent, Salati, Medisi, Duzki, Airbi, Gurki, Selderini, Purawi, Mahli, Kshposti.

Lopu baribas beetes apalad sortes 60 un garas 45 kap. mahrz. Lopu rahjeni 50 tp. mahrz. burtani, milfig, baltee 40 " " burtani, milf, farlanee 80 " " tahli, milfigee. " 60 " Zukura beetes, 4 sortes 35 "

Semlojseem ismehginašchanat 15 ahrsemju labibas sortes Folekzija, pa 1 mahrz. no latras sortes, par 2 rbl. kolekzija. Pirzejeem bodu us wehleschanas par drihwu lihdji: 1) Wamahzischanu, ta jaandšina dabrsu faknu un daschadi loybaribas angu. 2) Par plawu pahrlaboschannu, ar muhsu labalo plawu sahlu simejumeem. Wisas pulu un zitas schē neminetas sehllas par lehtalam jenam. Uf galwoschannu labi dihgstoschas un pareisas sortes. NB. Lai weltigi samelli nexastos, laipni lihdsu, apstellejumus uf sewifschla papira ufrakstitti.

Seemeta apdroshinaschanas beedriba. Wisaugstati apstiprinata 1872. g. Pamata-kapitals 1,200,000 rbl. lihdj ar eewehrojumu reserwes kapitalu. Apdroshina pret ngunsbreesmam wisadu kustinomu un nelustinomu ihpa-schumu, prezes, fabritas u. t. l. Agenti: Brahli Graentel, teel. Smilshu eela Nr. 17, Reppiena nama. Telefons Nr. 13.

L. Rosenthals, 13. Grehzneeku eela Nr. 13. Zeels pulstenu, jutwelu, selta, sudraba, nlsenida pretschu labodas kwalitates, krahjums. Lanlojamee gredseni. Lehtas zenas pee taisnas apstahschanas. Nlaboschanas idara uf galwoschannu.

Wisas aditas leetas, pasihlami teizoma laduma, peedahwa par lehtam jenam. Borcherta un Strafs'a adischanas eelshde, Grehzneeku (Sinder) eela Nr. 13.

Pretubagoschannas beedribas darba kantoris, Celschrigā, Jagna eela Nr. 10, apalscha, peedahwa: meesas drahuas (wfscha) preelch kungeem, bamam un bebrneem, gutas drahuas, dweelus, apalkus (welslinat), breeschansus, jalas, darba bluhšas, noichubtus segus (delus), aditas ambres un salinas no wilnas un lokwilnas, schupplu segus, mafu behr-ninu eetinamas osias, lakatus, swahrtus, tapseles un seles.

Stipri un lehti teel wisi preelchameti no silla, porzelana, sajanša, mahla, jubrutam, marmora, malchita, slonkula u. t. l. Beldu eela Nr. 21, 1 tr. augstu, saFiteti.

Zehfu semkopibas isstahde

lihdj ar waislas lopu tirgu isrihkota no Deenwidus-Widsemes wispahderigas un semkopju fabredribas, tiks notureta junija 25., 26. un 27. d. 1894. g.

Programa:

- I. Lopu isstahde (sirgi, leellopi, aitas, zuhšas). II. Waislas putni. III. Biskhopiba. IV. Simkopiba. V. Semkopibas un meschkopibas maschinas un leetas. a) Moderneezibas maschinas un leetas. b) Maschinas juntu jumščanas materiala pagatawoschana. c) Motori. VI. Dahršu tehklas un produkti. VII. Mahrhupneeziba. Peeteifschanas peenems lihdj junija 1. d. sch. g. Programmas un peeteifschanas formularus uf wehleschanas isshubta un uf peeprasahjumeem bod atbildi Isstahdes komiteja Zehsis. Posta adrese: Isstahdes komitejai Zehsis.

Wihnu tirgotawa un schampanu fabrika

Universel Grand Champagne. sec, demi-sec, doux, pebj Franšču paruga (pubelšs rubšis) pagatawots no

Ludw. A. Schweinfurtha,

Rīgā, Grehzneeku (Sinder) un Maršal-eelu stadi. Anglu aushamu deegu, apteeku, krahšu un smaršchojoschu pretšču pal-kambaris Rīgā, netahlu no rathuscha, pee „Simis“,

Kalku-eela Nr. 38. Baur scho pasinoju, ta magasinas krahjumi papildinati ar prezem is labalam fabritam pebj fawa ganderis pudmushcha ilgad darbibas peemehra un pilniga iswehli: Anglu kokwilnas aushamee deedšini, lim-dšjas, wilnas-dšjas, preelch aushanas. Deegi, deedšini un dšjas no wilnas, kokwilnas, lina, silda, sudraba un selta preelch aushanas, adischanas, schubščanas un rolarbeem. no wisadam krahšam, fortem un smalkumeem; kuzneeku drahte, nishu un sehgel-deegu; wisas wates fortes; wisadas leetas preelch posamentu darbeem; sweju-eku tihli un jiti peederumi preelch swejneezibas, ta ari tuhka, andeklu, Turtu andekli, lakatus u. t. l.

!!! Jauns!!!

Pudulaini audi, tihwilnaini preelch gresnuma drahnam un krahšu daschabibas. Wlatus eemedu fawu apteeku, kimikaliju, krahšu un smaršchojoschu pretschu magasinu. Wisadas krasas (permes), Anglu laku perwi, firnifu, elku no kreewijas un ahrsemu, wisadas stahbes, natrišu un kaliju un zitas kimiskas prezes, esenges kelnes uhdeni (o-de-kolonju), smaršchojoschas weelas is flaoenam fabritam, wisadas seepes, patentetus ahrsteschanas lidseklus, sables u. t. pr. Apstellejami teel ispliditi ahtri un pareisi Rīga, Kalku eela Nr. 38, pee „Simes“. Kas wehlās, tam top pretschu rahditajs pefsubtits par walti. Prezim atrodas teibs manas magasinas, tur pahred manufakturu, weh-weru un swejneeku prezes. Naudas wehstules suhtamas uf schahdu adrest: P. W. Potapow, Rīgā.

Manā grahmata un bilshu drufataraw un Latweeschu grahmata pahredotawā Rīgā, pee Petera basnizas, dabujamas

Jaunās Widsemes Dseesmu grahmatas wisaddis eesehjumds. Ernsts Plates.

Wisangstaki man ir tapis atlauts, preekš mana 1873. g. Riġa dibinatā tirdzniecības namā darbības tablat wadīšanas un paplašīšanas nodibinat sabiedrību sem firmas:

„Sabeedriba preekš wišadu mašīnu un tehnisku konjuma leetu pahrdošanas

Hugo Hermanns Meyer — Riġa,

kurai parīšam buhs 300,000 rbl. leels kapitāls, lamdeht pagodinajos, zaur ūho wispahrib ai pašnot, la parakstīšanas uš wehl neišdotām dalības sīhmem (parīšam 1200 gabatu ā 250 rbl.) ir eesabkūees manā kantori.

Dalības naudas eemakša buhs jāidara tīkai pehž tam, kad sīhmeschana beigūses, labā sawā laikā usrahdamā schejeenes bankas weikalā pret pagaidu kwīstem, kuras pehž dalības sīhmi un kuponu lōschnu isgatawoschanas preekš isgadeju dividendu sanemschanas, pret schahm taps pahrmaintas.

Pehž eepreekšējeem 20 gadu ilgeem peedšihwojumeem ar daudš mašaku kapitalu, dalībneekem, isleetojot 300,000 rbl. leelu kapitalu, gaidama loti branga pelna.

Mutes wahrdeem jeb ar rakstu peeprafot top peesūhtiti statuti, waj ari, ja wehlaš, pašneedš tuwalas sīnas par lihbschīnejā weikala leelumu un isplatīšanas, par gaidamās dividendes augstumu u. t. t.

Labi organizets mašīnu eeweschanas (importa) un tehniskais weikals ar tīk bagatu materialu un ilggadigeem peedšihwojumeem uš drošcha bagata kapitala pamata tablat wadits, atnes labumu ne tīkai walstei, bet ari dalībneekem, kas schahda ussahkuma šwaru prot pašht.

Es lamdeht usaižinu ne tīkai wišus weikala draugus un labwehšus, bet ari turigo pahrejo publiku, lai eewehrotu atgadijumu, weizinat jaunu leetderīgu ussahkumu Baltijā, kas pehž tam, kur muitas lihgums tīk feknīgi tapis peenemts, zaur spēhji attīstīdamos eewedumu beš schaubam atmetis labus panahkumus; jo tapat kā lihds schim pamata weikalam muhšu leelā walsts no reetruma robešham lihds tablajēem austrumeem ar sawu ušplautšoscho ruhpeezību, laukšaimneezību un amatneezību buhs pastahwigs drošchs pabalsts pa attīstības laiku uš tehnikas lauka.

Augstzeenibā

Hugo Hermanns Meyer — Riġa,

Telegramu adrese: Meyer, Riġa.

mašīnu weikals, Teatra bulwari Nr. 3—4.

(Firma pašlahw jau no 1873. g. jahlot.)

Wisangstaki apstiprinata Sw. Peterburgas sabiedriba

„Nadeschda“

preekš juheas-, upju un semes transporta apdroščinaschanas pretschu transporta un apdroščinaschana pret ugunsgrēhtu gadījumeem.

Dibinata 1847. gadā.

Zaur ūho pagobinos isstnot, la man eespehšams līkwīdejoschās

Baltijas ugunsapdroščinaschanas beedribas apdroščinajumus pahriwest

Sw. Peterburgas sabiedribā „Nadeschda“,

kuras aīstahws es esmu.

Aprehkīnu tās pašchas premiņas un tahdu pašchu

r a b a t u,

tahdu Baltijas ugunsapdroščinaschanas beedriba pehdejā laikā aprehkīnajuše.

Kā wispahri pašhtams, „Nadeschdas“ sabiedriba mehds wišus ismaksajumus

labakā un pareijakā

kahrtā regulet un laipni luhdsu zeen. apdroščinatajus pee muhšu beedribas greestees.

A. Augsburgs,

Wīdsemes-, Kursemes un Igaunijas general-agents.

Kantoris: Rungu un Marstal eelu stuhrt.

Dahrša rihkus,

Anglu, Amerikānu un Wahzu fabriku raschojumus, tā: schkipeles, grabbekkus, lahptas, dahrša un rokas schkchres, schoga schkchres, dahrša schkirzenes (sprīzes), mīšina un baltā bleka, kaplūs, tehrauda un kaltas bšels, tehrauda sakumus ar 3 un 4 sareem, tehrauda feena dakschas ar 2 un 3 sareem, kā ari wišus rihkus, kas wajadsigi dahršu un plawu kopībā, peedahwā daudšumā un mašumā (en gros et en détail)

weenigā, wišuwezakā un pateesā

J. Redliha Anglu magasīna.

Asfalta juntu papju fabrika.

NB. Uš fatra zulla atrodos ūhi aīšfargu sīhme.

Karlis Nevermann & Co., pee Jauneem wahrteem.

Riġas kolwilnas manufakturas sabiedriba Strašdu muišā — Riġa.

(Senat I. G. Pchlan.)

Poliktawa: Peldu (Zuhku) eelā Nr. 10.

Schujamee deegi. Sekelejamee deegi. Adeptu deegi. Aushamee deegi. Kolwilna. Tībrīschanas wīlna.